

INLEIDING

In de commissievergadering van 9 januari is een discussie ontstaan n.a.v. de informatienota over participatie. We hebben toen afgesproken dat deze discussie een vervolg zou krijgen. Deze notitie kan dienen als 'voer' voor die discussie.

Het is van belang duidelijkheid te hebben over een tweetal zaken:

1. Waarom willen we eigenlijk participatie? Wat willen we ermee bereiken, of anders gezegd: wat zijn de doelen?
2. Hoe geven we participatie vorm?

Daarnaast heeft de raad een motie aangenomen over de 'vertegenwoordigende rol' van gebiedsplatforms. Die motie dient ook betrokken te worden bij deze discussie.

1. DOELEN – Wat willen we bereiken met participatie?

a. Versterking van de democratie

Het fundament van de Nederlandse democratie is de gekozen volksvertegenwoordiging. We zien de laatste decennia echter een teruglopende opkomst (m.u.v. sommige Kamerverkiezingen) en er wordt veel gesproken (o.a. door Tjeenk Willink en het SCP) over een 'democratisch tekort' waardoor een groeiende groep mensen afhaakt. Onze democratie (die in de huidige vorm pas 100 jaar oud is...) heeft doorlopend onderhoud nodig.

Participatie (is Latijn voor deelname) kan eraan bijdragen de lokale democratie te versterken.

Uitgangspunten daarbij zijn dat:

- participatie rendeert, m.a.w. dat mensen resultaten zien van hun inzet
- participatie - hoe klein ook - gewaardeerd wordt
- mensen meer zeggenschap krijgen over hun straat, buurt, dorp, school of vereniging

b. Het benutten van (ervarings)kennis

De ervaringen van onze inwoners zijn een belangrijke bron van kennis, deskundigheid en creativiteit. Door het aanboren daarvan kunnen (beleids)problemen in al hun facetten beter begrepen worden. Door de deskundigheid van inwoners te waarderen en die actief in te zetten bij beleid en andere ontwikkelingen kan een grotere verantwoordelijkheid en betrokkenheid ontstaan om bij te dragen aan het publieke domein. De gemeente, dat zijn wij allemaal...

c. Versterking van de sociale cohesie

Als mensen actief meedoen in hun wijk, dorp of vereniging, vergroot dat de sociale cohesie. Mensen leren elkaar (beter) kennen doordat ze samen werken aan verbeteringen. Dat vergroot ook de kans dat mensen meer met en voor elkaar (gaan) doen en meer zelf gaan organiseren.

d. Bevorderen en stimuleren van initiatieven vanuit de bevolking

Daar kennen we al mooie voorbeelden van in Uden, waarbij het Udenfonds, UndT en/of de G1000 al dan niet een rol hebben gespeeld. Dat smaakt naar meer.

e. De kwaliteit van beleid verbeteren

Participatie leidt tot verschillende perspectieven op en ideeën over de problemen en oplossingen. Daarnaast kunnen we meerdere vormen van kennis, informatie, vaardigheid en ervaring benutten, waardoor we betere analyses kunnen maken en betere oplossingen kunnen bedenken. Zo wordt de kwaliteit van de agendering, de voorbereiding, de besluitvorming, de uitvoering en de evaluatie (van

beleid, projecten, programma's, processen, etc.) verhoogd. Door participatie nemen informatie-uitwisseling, communicatie, wederzijds begrip en consensus toe. Uitgangspunt daarbij is dat we niet alleen vóór de mensen werken, maar vooral ook mét de mensen. Dat werkt overigens ook bevredigend voor volksvertegenwoordigers. Beleid is zo veel meer en vooral veel leuker dan een stuk op (digitaal) papier.

f. Vergroten van draagvlak voor beleid

Tot slot: als het lukt dat inwoners in een vroegtijdig stadium van een (beleids)proces de gelegenheid krijgen om te participeren in dat proces, wordt de kans op acceptatie van beleid vergroot. Hierdoor wordt de kans kleiner dat bijvoorbeeld inwoners in een later stadium dit beleid zullen aanvechten of op een andere manier ongenoegen gaan uiten.

2. VORMGEVING – hoe geven we participatie vorm?

Er zijn talloze mogelijkheden om participatie vorm te geven. Een aantal hebben we beproefd in Uden, zoals de G1000. Het voert te ver – ook met het oog op de nieuwe gemeente – om alle mogelijke vormen en methoden uitvoerig te bespreken. Dat doet ook geen recht aan Landerd dat ook de nodige ervaring heeft met participatie.

We kunnen eenvoudig beginnen:

1. Toevoegen van een paragraaf 'Participatie' aan elk raadsvoorstel.

Daarbij kan vooraan in het proces een antwoord gezocht worden op de vragen:

- wie worden er allemaal 'geraakt' door dit voorstel? Over wie gaat het?
- wie vraagt er om dit voorstel?
- wie hebben er belang bij?
- wie zijn er vooraf al gehoord en wie niet?
- welke stappen zetten we om aan participatie 'te doen'?

2. Inwoners een hoofdrol geven bij wijkontwikkelingen en het 'netwerk van voorzieningen'.

Daarbij is van belang na te denken over een gezonde verhouding tussen de in de wijk/het dorp actieve professionals en de mensen die er wonen.

3. Gebiedsplatforms 'ombouwen' naar wijk- en dorpsvertegenwoordigingen

Daarbij is het ook belangrijk na te denken over de organisatie en de schaal van wijk- en dorpsvertegenwoordigingen, dit in navolging van de aangenomen motie.

Wat ons betreft is de uitkomst van deze discussie:

- Onderschrijven we de doelen?
- Onderschrijven we de (eerste) vormvoorstellen?

Tot slot: we vragen het college na de discussie om een en ander uit werken in een (ver)nieuw(d)e Nota Participatie.